

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/archiwum/94590,70-rocznica-zamordowania-Kazimierza-Chmielowskiego-Rekina-Album-i-wypowiedz-Mich.html>
02.03.2026, 13:35

70. rocznica zamordowania Kazimierza Chmielowskiego „Rekina”. Album i wypowiedź Michała Ostapiuka historyka IPN

01.04.2024

1 kwietnia 1950 r. w białostockim więzieniu komunistyczny kat zamordował ppor. Kazimierza Chmielowskiego „Rekina”. Gdy ginął miał zaledwie 25 lat. Walkę zbrojną o wolną Polskę rozpoczął w 1943 r. Walczył z okupującymi Wileńszczyznę Niemcami i ich litewskimi kolaborantami. Za męstwo wykazane w bitwie pod Mikuliszkami został odznaczony przez komendanta Okręgu AK Wilno Krzyżem Walecznych. Od maja 1945 r. walczył na Białostocczyźnie, tym razem z okupującymi Polskę Sowieci i kolaborującym z nimi komunistami różnych narodowości. W boju zawsze wykazywał się odwagą, a jako dowódca cechował się niezwykłą skutecznością. Został aresztowany przez UB w grudniu 1948 r. Przeszedł długie i okrutne śledztwo. Sądzony przez komunistów skazany został na karę śmierci i zamordowany w Białymstoku. Miejsce złożenia zwłok pozostaje nieznane. „Rekin” należał do grona najwybitniejszych dowódców podziemia antykomunistycznego, którzy walczyli na Białostocczyźnie, Mazurach, Mazowszu i na Lubelszczyźnie.

Album „który dla Państwa przygotowaliśmy – napisał w przedmowie do publikacji dr hab. Piotr Kardela, dyrektor Oddziału IPN w Białymstoku – składa się z trzech części. Pierwszą jest biogram „Rekina”; drugą wybór archiwaliów powstałych podczas jego pobytu w białostockim więzieniu. Trzecia część, najobszerniejsza, to wkładka ilustracyjna prezentująca życie i walkę naszego bohatera. Dziękuję Michałowi Ostapiukowi, historykowi z Delegatury IPN w Olsztynie za przygotowanie tej publikacji. Jest ona hołdem złożonym „Rekinowi”, który w warunkach komunistycznego zniewolenia własne życie złożył na ołtarzu wolności Ojczyzny”.

„Plany związane z rocznicą zamordowania przez komunistów bohaterskiego „Rekina” – dodaje dr Paweł P. Warot, naczelnik Delegatury IPN w Olsztynie – pierwotnie były znacznie szersze. Miały być bilbordy, uroczyste akademie, wykłady otwarte, kwiaty w izbie pamięci w białostockim areszcie... Pandemia przedsięwzięcia te nieco zawężyła, ale nie przekreśliła. Wykład Michała Ostapiuka i piękna publikacja, która niebawem ukaże się drukiem, a teraz dostępna w wersji pdf jest dowodem, iż IPN potrafi radzić sobie w trudnych sytuacjach”.

Aby zobaczyć odtworzyć włącz JavaScript

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Pliki do pobrania

[Album Michała Ostapiuka o por. Kazimierzu Chmielowskim "Rekinie" \(pdf, 51.61 MB\)](#)
